

Het

Archined

Podcast Pilot Project

Verantwoording en indirect een beknopte handleiding podcast maken

maart 2019

Inhoud

Introductie

1. Fase 1 *Kennisverwerving*
 - Cursus
 - Analyse
 - Apparatuur
 - Opnames
 - Editen
 - Muziek en geluid
 - Copyrights
 - Publicatieplatforms
 - Bevindingen

2. Fase 2 *Maken van podcasts*
 - Jingle/af titeling
 - Interview
 - Tentoonstelling
 - Revisit (gebouw of plek)
 - Lezing
 - Boekrecensie
 - Reportage

3. Fase 3 *Kennisoverdracht*
 - Bijeenkomsten met Failed Architecture en Windowog
 - Archined Podcast workshop

4. Fase 4 *Post Podcast Project*

5. Conclusies

6. Fase 5, 6, 7... (geen onderdeel van de subsidie-aanvraag)
Archined podcasts
 - Open Call

Introductie

Stichting Archined heeft als doel het bevorderen en verspreiden van kennis van, en het bevorderen van het debat over, architectuur, stedenbouw, landschapsarchitectuur, vormgeving en e-cultuur in het algemeen in die van Nederland in het bijzonder. Het medium dat hier primair voor wordt gebruikt is de website <http://www.archined.nl>. De subsidie die Stichting Archined heeft ontvangen voor het Archined Podcast Pilot Project heeft het mogelijk gemaakt om te experimenteren met andere technieken dan geschreven tekst om architectuurkritiek te maken, in dit specifieke geval podcasts, hierbij hebben we hulp gehad van professionele radio- en podcastmakers.

Met het Podcast Pilot Project wilde Archined testen of podcast een geschikt medium kan zijn om architectuurkritiek op een andere manier te beleven. Daarnaast wilde we onderzoeken of podcasts ook nieuwe en/of andere vormen van architectuurkritiek mogelijk kunnen maken en of het een extra dimensie toe zou kunnen toevoegen aan de geschreven inhoud waarmee we op onze website dagelijks werken. Dit bracht een aantal uitdagingen met zich mee. In de eerste plaats omdat we ons bekend moesten maken met een nieuw medium (het werken met opname apparatuur en edit-software), en in de tweede plaats omdat dit medium om andere inhoudelijke benaderingen en keuzes vraagt. Teksten kunnen begeleid worden door beeldmateriaal, maar hoe spreek je over architectuur wanneer je geen visueel materiaal ter beschikking hebt? We zijn gewend om teksten te redigeren die verhalen over de culturele aspecten van architectuur, stedenbouw en landschap, maar hoe redigeer je een podcast? Kun je de tekstuele formats die we bij Archined zo gewoon zijn ook gebruiken in audiovorm? Of vraagt een podcast om een eigen aanpak en format?

De podcast kwam op met de komst van het internet en draagbare mp3-spelers zoals de iPod. De term podcast is dan ook een samentrekking van iPod en *broadcast*. Het is in feite een audio uitzending waarbij het geluidsbestand wordt aangeboden op het internet en via een app op je smartphone of pc beluisterd kan worden. Podcasts worden in rap tempo steeds populairder, om naar te luisteren maar ook om zelf te maken. Technieken verbeteren, opnameapparaten en edit-programma's zijn ook door niet-professionals te gebruiken, en de distributiekanaalen worden toegankelijker. Dat alles betekent nog niet dat het maken van een podcast eenvoudig is. Er komt van alles bij kijken, zo ondervonden we. In deze verantwoording leest u over de ervaringen, bevindingen en inzichten die het Archined Podcast Pilot Project ons gebracht heeft.

In de subsidie-aanvraag deelden we het Podcast Pilot Project op in vier fases om verschillende vormen van architectuurkritiek in podcast-format te kunnen onderzoeken en te testen:

1. Kennisverwerving
2. Maken van podcasts
3. Kennisoverdracht
4. Post Podcast Project

In praktijk bleek echter dat deze verschillende fases, hoewel ze een zeker houvast boden, door elkaar heen liepen en dat het hele onderzoek vooral een proces van 'learning by doing' was.

Fase 1

Kennisverwerving

Cursus

Omdat onze kennis over het maken van podcasts onexistent was, hebben we begin januari 2018 een eendaagse cursus podcast maken gevolgd bij de NVJ Academie. Het was vooral een introductie. Eind 2018 hebben we onze eigen tweedaagse cursus georganiseerd, die zich veel meer richtte op praktische zaken als opnemen en editen, maar ook op de inhoud: wat maakt een podcast interessant? (Meer hierover onder het kopje Kennisoverdracht Archined Podcast Workshop.)

Analyse

Gedurende het Podcast Pilot Project hebben we op verschillende manieren informatie verzameld en kennis verworven. Dit gebeurde allereerst door veel naar podcasts te luisteren en deze te analyseren. Welke vormen zijn er? Gesprekken, interviews, één take (doorlopende opname zonder onderbrekingen) of juist geknipt, met geluiden/muziek of zonder? Er zijn ontzettend veel mogelijkheden en de keuze voor één of een combinatie daarvan is niet evident. Door gericht naar de technische aspecten van podcasts te luisteren kregen we een beter inzicht in wat er allemaal bij het maken van een podcast komt kijken. We hebben het basis idee van een podcast kunnen ontleden en opgedeeld in verschillende onderdelen zoals: onderwerp, vorm, voorbereiding, techniek/materiaal, opnames, geluid, editen, online netwerk/platforms etc. Ieder onderdeel vergt een specifieke kennis en kunde en ook hier geldt dat zij de maker voor een groot aantal mogelijkheden en keuzes stelt.

Een niet onbelangrijk aspect is de lengte van een podcast. Maak je een serie met verschillende afleveringen, zoals de podcastmakers van [Slow Burn](#) dat doen, of zijn het op zich zelf staande producties? Hoe lang moet een podcast uitzending duren? Op de cursus van de NVJ leerden we dat de meesten mensen podcasts luisteren tijdens het forensen. Vanwege de gemiddelde reistijd in Nederland raadde zij aan podcasts te maken die tussen de 10 en 20 minuten duren. Om die reden hebben de door ons gemaakte podcasts een lengte van ongeveer 15 minuten.

Naast het luisteren naar en ontleden van podcasts hebben we ook veel onderzoek gedaan op het internet en informatie gezocht over hoe mensen podcasts maken. We vonden enkele handige websites met tips en uitleg:

- <https://www.thepodcasthost.com/>
- <http://www.audiocraft.com.au/how-to-make-a-podcast/#guide-to-podcasting>
- <https://www.bbc.co.uk/academy/en/collections/podcastology>

Apparatuur

Het minimale dat nodig is voor het maken van een podcast is een opname apparaat en een computer met een edit-programma. Een opname apparaat kan zo lo-fi zijn als een telefoon, maar er zijn ook meer professionele betaalbare recorders zoals [Zoom](#) of [Tascam](#). Omdat het aanschaffen van het materiaal goedkoper bleek van het huren daarvan, is tot dit laatste besloten. Een niet eenvoudige opgave daar er ontzettend veel verschillende recorders en microfoons op de markt aanwezig zijn in uiteenlopende prijsklassen en verschillende

specificaties. Uiteindelijk hebben we een boodschappenlijstje samengesteld gebaseerd op tips van professionals, collega podcastmakers en de Audiocraft website.

Opnames

Wat te doen en wat te vermijden? Handige tips voor het opnemen van geluid vonden we op de websites (o.a Audiocraft) en kregen we via de Archined Podcast Workshop aanreikt.

Editen

Er zijn een aantal gratis software programma's online vinden die de basis functies bevatten die nodig zijn voor een beginnend podcastmaker.

- [Audacity](https://www.audacityteam.org/download/) (gratis te downloaden > <https://www.audacityteam.org/download/>)
- [Garageband](#) (standaard op een Mac computer)
- [Reaper](#) (gratis + betaalde versie)

Vanwege de uitwisselbaarheid kozen wij voor Audacity. Het programma hebben we onszelf eigen gemaakt, de cursus van de NVJ en de Archined Podcast Workshop hebben ons verder wegwijs gemaakt in de mogelijkheden van het programma.

Muziek en geluid

Wat wij hebben geleerd:

Geluid: geluid kan sfeer scheppen, een omgeving beschrijven, meer diepte geven. Alsof je ergens zelf staat.

De omgeving opnemen: Er is in feite geen stilte, of, iedere stilte klinkt anders. Daarom is het van groot belang om eerst enkele minuten het geluid van de ruimte of omgeving waarin je je bevindt op te nemen voordat je begint aan bijvoorbeeld een interview. Dit geluid heb je bij het editen nodig om de gaten die bij het knippen ontstaan te kunnen opvullen.

Achtergrondgeluid: je hoort bijvoorbeeld iemand spreken, het achtergrondgeluid vertelt iets over de omgeving waar de persoon zich bevindt, of waar over gesproken wordt.

Gratis achtergrond geluiden, muziek, sound effects. <https://freesound.org/>

Copyright

Mag je overal geluidsopnames maken en deze gebruiken? Hoe werkt het bij (semi)publieke events, zoals bijvoorbeeld een lezing? In tekstvorm mag je altijd citeren, kan dat met geluid ook? Hoe zit het met audiomateriaal dat gevonden wordt op het internet? Bijvoorbeeld archiefmateriaal, Youtube, Polygoon etc.? Het copyright gebeuren heeft nader onderzoek nodig. De nieuwe Europese regelgeving die momenteel in de maak is over auteursrecht zal naar verwachting het gebruik van materiaal van anderen verder aan banden leggen. Nu mag materiaal dat onder de Creative Commons valt onder voorwaarden gebruikt worden. De vrees is dat distributiekanaal als Youtube, Soundcloud etc, producties met fragmenten van anderen bij voorbaat zullen weigeren ook al is hier geen juridische aanleiding voor, puur uit voorzorg om hoge boetes te voorkomen.

Publicatieplatforms

Om podcasts te publiceren worden veelal twee distributiekanaal gebruikt: [Soundcloud](#) en [Stitcher](#). Bij Soundcloud kan je bestanden uploaden, bij Stitcher moet je je aanmelden en wordt er contact met je opgenomen, uploaden van bestanden gaat via een RSS-feed. Op dit moment staan onze podcast alleen bij Soundcloud. In onze vernieuwde website zal het mogelijk zijn om de podcast te voorzien van RSS, waardoor we ons ook bij Stitcher kunnen aanmelden. Op onze eigen website staat de rubriek [Kijk & Luister](#) waar men de podcasts kan terugvinden, in de toekomst kan, indien gewenst, een apart podcast rubriek worden

aangemaakt. De zoekfunctie van onze vernieuwde website maakt het ook eenvoudig om alle Archined podcasts te vinden.

Bevindingen

Gedurende het Podcast Pilot Project hebben we vele bevindingen gedaan die misschien vanzelfsprekend lijken maar voor ons toch in zekere zin een ontdekking waren. We hebben ze opgeschreven om ons luisterend bewustwordingsproces inzichtelijk te maken.

- **Duur:** radiomakers zeggen dat een item tussen 10 á 25 min. een prettige lengte is.
- **Introductie:** een fijne manier om de podcast te beginnen is eerst een hele kleine teaser geven van wat mensen later in de podcast gaan zeggen, of een luchtig stukje laten horen waarin mensen lachen of een vraag stellen die het onderwerp van de podcast al een beetje introduceert.
- **Beschrijvingen:** in kernachtige bewoording de omgeving schetsen om de luisteraar te helpen de plek waar je bent te verbeelden.
- **Stilte:** stilte of muziek kan aangeven dat er geëdit/geknipt is.
- **Voetnoot:** editen maakt het mogelijk om een spreker te onderbreken om zaken te verhelderen of nader toe te lichten, om vervolgens de spreker weer aan het woord te laten.
- **Schakelen tussen moment/tijd/plek/persoon:** dit lijkt in een podcast makkelijker te gaan dan in een geschreven tekst. Je kunt makkelijk met verschillende lagen werken zonder dat de luisteraar in verwarring raakt.
- **Duurzaamheid:** recensies spelen vaak in op de actualiteit (bijvoorbeeld een tentoonstelling). De recensie kan haar waarde verliezen wanneer de tentoonstelling is afgelopen. Bij een podcast is dat gevoel van waardeverlies nog sterker. Voor een recensie over een tentoonstelling in podcastvorm dient de focus dus eerder te liggen op de context: een bespreking van een bepaald onderwerp dat in de tentoonstelling wordt aangehaald.
- **Storyboard/script:** in hoeverre kunnen we van te voren bepalen wat we willen doen om het maakproces qua tijd en energie onder controle te houden? Afhankelijk van de soort podcast is het handig om van te voren een soort storyboard te maken zodat het verzamelen van audio gericht kan gebeuren.
- **Verwerken van audiomateriaal:** Het blijft zoeken naar wat de makkelijkste methode is om grote hoeveelheden audiomateriaal te verwerken. Het kost namelijk heel veel tijd om alles meerdere malen terug te luisteren/uit te typen etc. Een test die we hebben uitgevoerd met het programma Amberscript, een programma dat audiomateriaal automatisch omzet in geschreven tekst, was redelijk succesvol. Het biedt handvaten om geschikte tekstfragmenten snel terug te vinden.

Fase 2

Het maken van podcasts

De gedachte achter het Archined Podcast Pilot Project was te onderzoeken hoe geluid ingezet kan worden om architectuurkritieken te maken. In de subsidie-aanvraag schreven we dat we zes vormen van architectuurkritiek wilden onderzoeken: kritiek op een nieuw opgeleverd project, revisited kritiek, interview, reportage van een bijeenkomst, recensie van een boek, en recensie van een tentoonstelling. We hebben voor het Pilot Project bewust gekozen om niet de makkelijke weg te nemen door bijvoorbeeld iemand een column te laten inspreken of iemand in een studio te interviewen, maar juist heel bewust verschillende technische mogelijkheden uit te testen. Het maken van zes podcasts die ook nog een publicabel waren, bleek mede daardoor te ambitieus. Een andere oorzaak is dat de tijd die het kost om een podcast te maken door ons schromelijk is onderschat.

In de subsidie-aanvraag stond ook dat we de podcasts gingen maken met Archined correspondenten. Omdat we ons de materie eerst eigen moesten maken, is de co-productie met de Archined-correspondenten uitgesteld tot Fase 5.

0. Herkenbaarheid

Een jingle (kort muziek/geluidsfragment speciaal gemaakt om de podcast mee te beginnen) helpt de luisteraar de podcast te herkennen als bijvoorbeeld een Archined podcast. We gebruikte voor onze jingle rechtstreeks muziek van Kevin Macleod en mixte hier geluiden van stad en constructiebouw doorheen.

1. Interview

Ontwerpend onderzoek HEIM Collectief

De podcast over een ontwerpend onderzoek naar permanente structuren voor tijdelijke woonvormen van het HEIM collectief was de eerste test case. Hierbij stuiten we direct op een aantal onvoorziene problemen. Het idee was om verschillende leden van het collectief te interviewen. De geïnterviewden kregen de vragen op voorhand zodat wisten wat zij konden verwachten - het idee was dat er achteraf minder geëdit zou hoeven te worden. De opzet werkte slechts ten dele. Tijdens het gesprek al snel afgeweken van het script: er werd ontzettend veel verteld, vaak werden zaken herhaald en liepen de antwoorden op vragen vooruit. Bij het editen leverde dit problemen op, zomaar in de wirwar van woorden knippen/plakken kon niet, we zagen simpelweg door de bomen het bos niet meer. Om toch grip te krijgen op de opgenomen interviews, hebben we de gesprekken getranscribeerd. Zodoende konden we vanuit de tekst werken – wat voor ons redacteuren een vertrouwde zaak is – overzicht creëren en herhaling voorkomen. Vervolgens was het mogelijk om te knippen en plakken, de kuchjes en euhh's te verwijderen en de vragen als voice over opnieuw of anders in te spreken.

De hele methode van transcriberen bleek (uiteraard) ontzettend tijdrovend te zijn. Iets wat we in de toekomst zouden moeten voorkomen. Ons luisteren moest dus getraind worden...

Een ander probleem was dat we te maken hadden met verschillende locaties en omgevingsgeluiden waarop onze (toen nog provisoire) apparatuur niet goed aangepast was. Dit leverde bij het editen een hoop extra werk op. Veel

ongewenst geluid kan weggepoetst worden maar bepaalde geluiden waren zo met de stemmen vermengd, dat dit onmogelijk was. Hoe doen professionals dit? Navraag maakte duidelijk dat dit vooral ook een kwestie van ervaring is. Hoe vaker je met geluid werkt hoe makkelijker en vanzelfsprekender het wordt. Al met al zijn er dus flink wat werkuren besteed aan zaken die voorkomen hadden kunnen worden of op den duur zeker sneller kunnen gaan.

Onze eerste podcast is zeker geen meesterwerk geworden, maar het was wel een belangrijk leerproces. We kregen van verschillende mensen feedback. De meeste constructieve kritieken gingen over de “traagheid van de gesprekken”, of een “wat saaier stuk in het midden” - een muziek ‘break’ of meer variatie met omgevingsgeluid had dit mogelijk kunnen voorkomen. In de volgende podcasts hebben we geprobeerd om van onze beginnersfouten te leren.

<https://soundcloud.com/user-893142788/heim-collectief-op-zoek-naar-inclusieve-woonvormen-voor-nieuwkomers/s-zPpOv>

2. Tentoonstelling

Lawrence Lek, *Nøtel*, Stroom Den Haag

Voor de tweede podcast wilde we graag een tentoonstelling bezoeken en kijken of we daar in audiovorm een recensie over konden maken. We hadden geluk dat de tentoonstelling begeleid werd door de muziek van Kode9, Steve Goodman, en dat we deze muziek mochten gebruiken in onze podcast. Hierdoor hoefde we voor deze podcast geen tijdrovende zoektocht te ondernemen naar geschikte rechten vrije muziek.

De podcast is opgebouwd uit een aantal lagen:

- korte interviews met bezoekers van de tentoonstelling
- een interview met Lua Vollaard, curator bij Stroom
- omgevingsgeluid in de ruimte
- een computerstem die te horen is in de tentoonstelling
- de muziek van Kode9

Er waren dus al meer lagen beschikbaar dan bij de eerste podcast, wat voor meer afwisseling zorgt.

Tijdens het edit-proces hebben we bewust gekozen om dit keer het tijdrovende transcriberen over te slaan. Het bleek zeer leerzaam om direct met de opnames aan de slag te gaan. Behalve dat het minder moeilijk is dan verwacht - het gaat erom een consequente methode te vinden - werd het ons vooral duidelijk dat we al die tijd vanuit tekst gedacht en gehandeld hadden en dat het werken met geluid toch echt iets anders is. De nuances en gevoeligheden die in bijvoorbeeld de intonatie van iemands stem kan liggen komen in geschreven tekst niet tot nauwelijks voor. Knippen in een tekst is dus compleet wat anders dan knippen in een audiofile. Het direct werken met de audio maakt dat je meer voeling krijgt voor de details in een gesproken verhaal, of de wijze waarop achtergrondgeluiden een ruimte kunnen scheppen.

Al met al denken we dat deze podcast beter is geworden dan de eerste. Dat er meer vanzelfsprekendheid zit in het verhaal en dat de overgangen meer vloeiend in elkaar overlopen. Het moeilijkste is niet om te horen waar het niet lekker loopt, maar te achterhalen waarom dit zo is.

<https://soundcloud.com/user-893142788/archined-podcast-stroom-notel/s-CboJ1>

3. Revisit (gebouw of plek)

Hubertus-huis van Aldo van Eyck

Vanwege de breed aangekondigde conferentie The Irritant Principle of Renewal: 100 jaar Aldo & Hannie van Eyck waar academici en professionals uit het architectuurveld samen zouden komen om de rijke nalatenschap van de Van Eycks te verkennen (29 november 2018 georganiseerd door het Jaap Bakema Study Center in Het Nieuwe Instituut, Rotterdam) werd gekozen een revisit project te maken over het Hubertus-huis in Amsterdam van Aldo van Eyck. De onderzoeksvraag die we ons stelde: was Aldo van Eyck in zijn tijd net zo bekend in het buitenland als dat hij nu is? En hoe werd het Hubertus-huis in de buitenlandse pers ontvangen? De methode: kijken welke buitenlandse tijdschriften wat publiceerden over het Hubertus-huis. De uitkomsten waren verrassend. Maar hoe konden deze onderzoeksresultaten in een interessant podcast-format worden gegoten? Het archief van Aldo van Eyck bleek zich nog bij de familie te bevinden. Op het internet en in het archief van het Nederlands Instituut voor Beeld en Geluid waren geen relevante video- of geluidsfragmenten te vinden van Van Eyck, of over het Hubertushuis.

Conclusie: Altijd als eerste onderzoeken of er interessante beeld- en/of geluidsfragmenten zijn die gebruikt kunnen worden om de podcast van meerdere lagen te voorzien.

Maastunnel

De podcast over de Maastunnel is voortgekomen uit een aantal proeven die we deden tijdens de Archined Podcast Workshop. We wilde graag weten hoe we om zouden moeten gaan met copyright zowel in het hergebruiken van audio materiaal als in het zelf opnemen van audiofragmenten in de publieke ruimte. Het idee was om enerzijds een gebouw te vinden dat een karakteristieke geluidscontext heeft zodat we veldopnames konden maken, anderzijds wilde we proberen over dit zelfde gebouw (historische en actuele) informatie te vinden waarvan we fragmenten zouden kunnen hergebruiken (denk aan op internet te vinden film en geluidsoptnames). Een niet eenvoudige klus die ons opnieuw voor moeilijkheden stelde.

Het gekozen object, de Maastunnel, bleek een fantastische bron voor veldopnames. De tunnel is zogezegd audio-geniek. Met het klotsende geluid van de roltrappen en de echo's van stemmen, muziek, ratelende fietsen en voetstappen, waan je je direct in een ruimte zonder deze daadwerkelijk te zien. Het omgevingsgeluid spreekt misschien wel meer tot de verbeelding dan wanneer je de tunnel zou zien. Het probleem bleek echter dat het maken van opnames niet zomaar is toegestaan en dat bijvoorbeeld de tunnelwachters geen commentaar

geven als een interview niet op voorhand is aangevraagd. Voor ons bracht dit fundamentele vragen naar boven over wat onze rechten en plichten zijn in (semi)publieke ruimtes en hoe wij ons willen en kunnen verhouden tot monumenten en/of openbare gebouwen.

Het werken met geluidsfragmenten bleek ook een uitdaging. Het is mogelijk om youtube filmpjes te configureren naar mp3 files, zodat je de audio kunt gebruiken. Zo konden we bijvoorbeeld delen van het polygoon journaal waarvan delen op youtube staan omzetten naar audio en hergebruiken. Dit geldt ook voor fragmenten van bijvoorbeeld *RTV Rijnmond* en *Rotterdam van onderen* over de Maastunnel. Uiteraard is dit een niet legale manier van hergebruiken, maar voor deze podcast hebben we het gedaan omdat we vooral geïnteresseerd waren in de werkbaarheid van bij elkaar gebrachte fragmenten en wat er gebeurt (met betrekking tot copyright) als je deze fragmenten bewerkt.

Bewerken in de vorm van fragmenten uit een langer stuk knippen bleek makkelijk en ook bruikbaar in het geval van het polygoon journaal omdat dit slechts één stem betrof zonder achtergrond geluid. Het werd een stuk lastiger bij fragmenten waar achtergrondgeluid of -muziek wordt gebruikt. Want zodra je die gebruikt ontstaan er grove overgangen in de eigen productie die niet prettig klinken. Soms lukt het om bijvoorbeeld de achtergrondmuziek weg te halen, maar dit gaat wel ten koste van de kwaliteit van de stem.

Het is gelukt om in de Maastunnel podcast verschillende verhalen en stemmen samen te brengen en met verschillende (geluids)bronnen te werken. Ook op het gebied van copyright - wat wel en niet mag - zijn we iets wijzer geworden.

Lezing

Wekelijks worden er interessante lezingen georganiseerd. Het is niet mogelijk om naar iedere interessante lezing een Archined correspondent te sturen. Daarnaast is het een grote uitdaging om een geschreven artikel meer te laten zijn dan een verslag. Veel lezingen worden integraal online gezet, maar dit vraagt van de kijker/luisteraar een grote tijdsinspanning. Met dit format wilden we onderzoeken of en hoe een interessante podcast gemaakt kan worden van een lezing die geen samenvatting is en niet langer duurt dan 15 minuten. En of het mogelijk is om dit te doen zonder daadwerkelijk aanwezig te zijn geweest.

Als proef dienden uiteindelijk vier lezingen:

- Wonen met Hugo: Disruptieve dynamiek op de Nederlandse woningmarkt op 18 januari 2018 in het Academiegebouw Utrecht. De eerste lezing in een reeks gegeven door Hugo Primus en georganiseerd door Architectuur Lokaal.

Architectuur Lokaal stelde de opname zonder voorwaarde vooraf ter beschikking. De Archined redactie was niet op de desbetreffende avond aanwezig. De lezing was aardig om naar te luisteren, maar niet om er daadwerkelijk 'iets' mee te doen. Eerste poging niet geslaagd.

- Deconstructing the Ministry of Social Affairs and Robin Hood Gardens in Het Nieuwe Instituut op 1 februari 2018 georganiseerd door het Jaap Bakema Study Center. Vooraf waren afspraken gemaakt met Het Nieuwe Instituut over het gebruik van de geluidsopname die zij zouden leveren. De Archined redactie was niet op de desbetreffende avond aanwezig. De discussie na afloop van de

verschillende presentaties was naar verluid 'levendig'. Een spreker gaf na afloop aan dat hij niet wilde dat bepaalde stukken opname gebruikt zouden worden. Tweede poging niet geslaagd.

- Richard Sennett in Armenius op 13 maart 2018 georganiseerd door de Rotterdamse Academie van Bouwkunst. Met de RAvB was afgesproken dat wij de opname van de lezing zouden mogen gebruiken voor het Podcast Pilot Project. Gelijktijdig wilde we ook onderzoeken of het mogelijk was om 'illegaal' opnamen te maken die van goede kwaliteit zijn; dat bleek met onze Tascam-recorder niet mogelijk. Inhoudelijk viel de lezing van Sennett tegen, waardoor we de officiële geluidsopnamen niet meer hebben opgevraagd.

Derde poging niet geslaagd.

- Wonen met Hugo. De flexibele en gasloze woning - Veranderende wooneisen en technologische ontwikkelingen op 24 mei 2018. De vierde lezing in een reeks gegeven door Hugo Primus georganiseerd door Architectuur Lokaal. Architectuur Lokaal stelde de opname zonder voorwaarde ter beschikking. De Archined redactie was niet op de desbetreffende avond aanwezig. De lezing van co-referent Anke van Hal was interessant en de kwaliteit van de opnamen redelijk. Om het materiaal van de anderhalf uur durende lezing te kunnen verwerken, hebben we gebruikt gemaakt van [Amberscript](#), een programma dat tegen betaling gesproken woord omzet in geschreven tekst, én ook werkt met een tijdsnotitie. Het programma werkt goed zolang mensen duidelijk in een microfoon spreken. De uitgeschreven tekst maakte het redelijk eenvoudig om interessante stukken te detecteren en te verwerken in een nieuwe opname. Ingewikkelder is het wanneer de spreekster verwijst naar een geprojecteerde afbeelding. Een ingekorte en bewerkte versie van een lezing kan interessant zijn, wanneer de lezing heel interessant is, anders is het noodzakelijk om meerdere lagen toe te voegen. Er is alleen een ruwe versie van de podcast gemaakt, omdat het leerproces niet het editen van de podcast zelf was.

Conclusies: Voor goede geluidsopnamen is medewerking van de organisator noodzakelijk. Sprekers kunnen achteraf bezwaar maken tegen het gebruik van de opnamen. Veel lezingen zijn niet geschikt om een podcast te maken omdat de sprekers te veel verwijzen naar geprojecteerde afbeeldingen, hoogstens kan de discussie na afloop van de presentatie interessant zijn voor een podcast. Een lezing bevat meestal weinig lagen om er zonder externe lagen toe te voegen een interessante podcast van te kunnen maken, dit probleem zou mogelijk opgelost kunnen worden door een lezing met een commentaarstem te 'annoteren'.

4. Boekrecensie

Hoewel een boekrecensie podcast niet veel lagen zal bevatten, kan het format interessant zijn; een recensent die haar/zijn mening geeft gelardeerd met citaten uit het boek, uitgesproken door iemand anders, of meerdere personen die het boek bediscussiëren. Onderzoekend hoe een podcast over een boek zou kunnen klinken stuiten we op een aantal hobbels. Veel van de boeken die in ons vakgebied worden gepubliceerd zijn in het Engels, hoe ga je daar mee in een Nederlandstalige podcast mee om? Citeer je in het Engels? Citeer je in het Engels met daaroverheen een Nederlandstalige vertaling? In veel architectuurboeken ondersteunen de illustraties de tekst, of is het beeld (en typografie) zo belangrijk dat het de dragers zijn van de publicatie. En wat kan een

boekrecensie podcast extra toevoegen ten opzichte van een geschreven boekrecensie?

Conclusie: Een podcast over een boek zou interessant kunnen zijn, maar de meeste boeken lenen zich hier niet voor.

5. Reportage

Wegens tijdgebrek zijn wij nog niet aan dit format toegekomen. In de zeer nabije toekomst zullen we zeker gaan experimenteren met dit format.

De Archined Pilot Podcasts staan op dit moment in de privé modus op Soundcloud en zijn te beluisteren via de respectievelijke urls. Het niet openbaar kunnen maken heeft enerzijds te maken met het proefkarakter van de podcasts: niet alle proeven zijn publicabel vinden wij. Anderzijds heeft het te maken met copyrights. Voor sommige podcast zijn als test stukken audio uit andere programma's gebruikt om de mogelijkheden en effecten daarvan te onderzoeken. Deze 'geleende' audio is niet rechtenvrij. De pilot podcasts zijn naar vijftien kritische luisteraars (ontwerpers als niet ontwerpers) gestuurd voor feedback.

In de subsidie-aanvraag stond geschreven dat wij op zoek zouden gaan naar mogelijke partners voor de co-productie van podcast (we noemden daarbij Institute of Network Cultures, scholen voor journalistiek, Piet Zwart Instituut, Willem de Kooning Academie etc.) Omdat we eerst zelf kennis en kunde moesten vergaren, is het zoeken naar mogelijke partners verschoven naar Fase 5.

Fase 3: Kennisoverdracht

Een van de doelstellingen van het Podcast Pilot Project was om opgedane kennis met anderen te delen.

Bijeenkomsten met Failed Architecture en Windoog

Voorafgaande aan de daadwerkelijke start van het maken van podcasts hebben we twee bijeenkomsten georganiseerd met Failed Architecture en Windoog (twee organisaties die in het kader van de Open Oproep Ruimte voor Ontwerpkritiek in het voorjaar 2017 subsidie van het SCI ontvingen voor het maken van architectuurkritiek door middel van podcasts). De bijeenkomsten vonden plaats op 11 augustus en 7 december 2017. Doel van de bijeenkomsten was afstemming en kennisuitwisseling, geen van de drie organisaties had tot op dat moment een podcast gemaakt, laat staan een architectuurkritiek middels een podcast. Er werd gesproken de opzet en thematiek van de podcasts, over technische zaken e.d.

Archined Podcast Workshop

Voor geïnteresseerden die het medium podcast willen verkennen en hier in de toekomst eventueel mee willen werken hebben we een tweedaagse Archined Podcast Workshop georganiseerd. De workshop vond plaats op vrijdag 30 november en vrijdag 7 december 2018, van 10u tot 17u in een gehuurde ruimte aan de Delftsestraat 9 in Rotterdam. De workshopleiders waren Radna Rumping en Arif Kornweitz van Ja Ja Ja Nee Nee Nee radio. Het workshop programma bestond de eerste dag uit oefeningen die zich vooral richtten op

opnemen en het maken van een eerste opzet voor een podcast. Het 'huiswerk' bestond uit het verder uitwerken van de opzet / het idee. De tweede dag werd geoefend met editen van het eigen product. Gedurende beide dagen was ruime tijd gereserveerd voor feed-back van de workshopleiders en andere deelnemers.

Aan de workshop is ruchtbaarheid gegeven via de Archined website (een banner op homepage van 11 november tot 29 november 2018 - in die periode is onze homepage 15.000 bekeken, 24 mensen hebben op de banner geklikt), via een advertentie bij onze e-artikelen-mailing (870+ adressen), Facebook-posts (7850 Facebook-vrienden), Twitter-posts (8100 Twitter-volgers) en gericht in een mailing aan onze correspondenten die de afgelopen twee jaar een bijdrage aan Archined hebben geleverd (ruim 100 personen). Drie Archined-correspondenten gaven aan graag mee te willen doen, maar andere verplichtingen te hebben op een van de twee dagen. Een Archined-correspondent die zich had aangemeld, moest op het laatste moment afzeggen wegens haar werkzaamheden. Uiteindelijk hebben zes personen (een architect uit Amsterdam, een architectuurhistorica uit Rotterdam, een filosoof uit Brussel, een coördinator van een lokaal architectuurcentrum in Hasselt, en een coördinator en een medewerkster van een lokaal architectuurcentrum uit Tilburg), plus de Archined redactie deelgenomen aan de workshop.

Fase 4

Post Podcast Project

Deze fase betreft het onderzoek naar de mogelijkheden om reclameboodschappen te integreren in podcasts, dan wel de mogelijkheden om partners te vinden die het produceren van podcasts financieel willen ondersteunen. Ons luister- en leesonderzoek wees uit dat vrijwel alle reclameboodschappen in de podcast bestaan uit gesproken tekst - geen jingles dus - die ingesproken is door de stem die ook het verhaal van de podcast draagt. De reclame bevindt zich aan het begin, aan het einde of halverwege de zendtijd. Afgezien van het feit dat de meeste mensen reclames in een programma irritant vinden, zijn er ook vanuit journalistiek oogpunt vraagtekens te zetten bij deze werkwijze omdat ze schadelijk kan zijn voor de onafhankelijkheid en daarmee geloofwaardigheid van de journalist en de productie. Een reclameboodschap ingesproken door iemand anders dan de verteller die wordt uitgezonden voorafgaande aan het daadwerkelijke programma, of na afloop heeft de voorkeur.

Hoewel sommigen beweren dat er met podcast geld te verdienen valt, lijkt dat vooral een wens voor de toekomst te zijn, in de praktijk blijkt het tegen te vallen. De grootste podcast advertentieverkoper in Nederland, Dag en Nacht Media rekent de adverteerder €50,- per 1000 luisterbeurten. (<https://www.nrc.nl/nieuws/2019/01/29/in-podcasts-lezen-de-makers-zelf-de-reclames-voor-a3652138>). (In dit artikel, noch op hun website, staat niet hoeveel de commissie van Dag en Nacht Media bedraagt.) Met dergelijke tarieven lijkt het werven van advertenties voor Archined geen optie, wij zullen de productie van podcasts uit ons regulieren redactiebudget moeten halen, dan wel een sponsor moeten vinden.

Conclusies

Het project heeft de redactie van Archined heel veel kennis opgeleverd over de

mogelijkheden, uitdagingen en onmogelijkheden van het produceren van podcasts als een andere vorm van architectuurkritiek dan de geschreven artikelen die Archined pleegt te publiceren op haar website. Het inzicht dat dit ons heeft gebracht, is dat het mogelijk is om podcast in te zetten om architectuurkritiek te bedrijven en dat deze vorm ook zeer zeker een meerwaarde kan hebben ten opzichte van een geschreven kritiek. Maar het leerde ons ook dat niet alles zich leent voor een kritische podcast. Het maken van een podcast vraagt om een totaal andere benadering dan het schrijven van een tekst, en zijn vooral heel geschikt om een sfeer weer te geven. Én minstens zo belangrijk, dat het maken van een podcast in vergelijking tot het schrijven, redigeren en publiceren van een artikel, een zeer arbeidsintensieve bezigheid is, zowel wat betreft de productie (opname e.d.) als het editen. Gezien onze positieve ervaringen in de technische mogelijkheden die het produceren van podcast biedt, het geloof dat podcasts werkelijk een meerwaarde kunnen hebben ten opzichte van het geschreven woord (ook mbt publieksbereik), en de feedback die wij op de pilot podcasts hebben ontvangen, gaan we - om te beginnen - vier keer per jaar een Archined podcast te produceren.

Fase 5, 6, 7 (geen onderdeel van de subsidie-aanvraag)

Archined Podcasts

Open Call

Als vervolg traject op het Podcast Pilot Project willen we graag onderzoeken hoe podcasts op een duurzame manier 'in house' geproduceerd kunnen worden zodat Archined ze op een regelmatige basis kan publiceren. In het voorjaar van 2019 gaan we een Open Call uit schrijven om bevlogen amateurs, journalisten, critici en academici te enthousiasmeren en stimuleren om met het format podcast andere vormen van architectuurkritiek te maken. Met de ervaringen die we in het Pilot Project hebben opgedaan zullen we mensen begeleiden met het maken van een podcast die we via Archined publiceren.

Met de Open Call en de voorstellen die we selecteren hopen we tevens een antwoord te geven op een van onze hoofdvragen: hoe kunnen we een podcast redigeren. Wat we geleerd hebben uit het Pilot Project is dat het niet een kwestie is van redigeren, zoals bij teksten, maar eerder een vorm van samenwerken en tijdens het proces continu feedback geven/krijgen; door het proces te begeleiden, de inhoud te sturen en het platform bieden waarop de podcast gepubliceerd wordt, blijven we trouw aan de Archined doelstellingen.

Stichting Archined
maart 2019